

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/214/2022
Identifikačné číslo spisu:	8121203925
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Brišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8121203925.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. P., narodeného XX. D. XXXX, N., X. XX, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária - Ján Buroci, s. r. o., Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, IČO: 50 663 160, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Poľno-Čergov, s.r.o., Terňa, Hlavná 238/2, IČO: 36 460 664, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, o nahradenie prejavu vôle, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/27/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. mája 2022 sp. zn. 12Co/12/2022, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. decembra 2021 sp. zn. 11C/27/2021 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej, uzavrieť kúpnu zmluvu s konkrétnym obsahom (bližšie špecifikovaným v žalobe), z dôvodu porušenia jeho predkupného práva, uzavretím dvoch kúpnych zmlúv, dňa 3. 8. 2018 predávajúcou C. G. V 5525/2018 a dňa 16. 7. 2018 predávajúcim I. T. V 5444/2018, ktorými previedli na žalovanú nehnuteľnosti vo veľkosti svojich spoluvlastníckych podielov (pozemky zapísané na LV č. XXX, parcela EKN XXX, podiel 1/12 C.. G. a podiel 1/12 I.. T. a na LV č. XXX, parcela EKN XX, podiel 5/48 C.. G., v katastrálnom území N.), hoci v tom čase bol ich podielovým spoluvlastníkom aj žalobca, ktorému predávajúci tieto podiely neponúkli na kúpu. Žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaná v čase uzavretia kúpnych zmlúv bola tiež spoluvlastníčkou prevádzaných pozemkov (nadobudnutých kúpnu zmluvou V 4739/2016 a ktoré neskôr kúpnu zmluvou V 106/2020 predala žalobcovi, v dôsledku sporu vedeného medzi nimi pod sp. zn. 11C/27/2019 o nahradenie prejavu vôle na uzavretie kúpnej zmluvy, z dôvodu porušenia predkupného práva). K prevádzanému spoluvlastníckemu podielu spornými kúpny zmluvami z roku 2018, mal teda predkupné právo nielen žalobca, ale aj žalovaná (okrem ostatných

spoluvlastníkov, ktorí sa však rozhodli predkupné právo neuplatniť). Podľa názoru súdu bol preto daný dôvod aplikovať druhú vetu ustanovenia § 140 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), keďže ide o výkon predkupného práva dvoch spoluvlastníkov (žalobcu a žalovanej) a je nepochybné, že k dohode o výkone predkupného práva medzi nimi nedošlo. Obidvaja mali preto nárok len na pomernú časť prevádzaného podielu, podľa ich spoluvlastníckych podielov.

1.2. Súd prvej inštancie zdôraznil vecnoprávny charakter zákonného predkupného práva, ktoré vyplýva priamo zo zákona (§ 140 Občianskeho zákonníka) a vzniká spolu s nadobudnutím podielového spoluvlastníctva. Ak dôjde k zmene vlastníctva podielu, dôjde aj k zmene oprávnenej osoby z predkupného práva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/3982/09).

1.3. Súd prvej inštancie napokon dospel k záveru, že v konaní nebolo sporné porušenie predkupného práva žalobcu (uzavretím vyššie uvedených kúpnych zmlúv), pričom podľa ustálenej súdnej praxe petit žaloby môže znieť aj na nahradenie prejavu vôle žalovanej strany, aby uzavrela zmluvu s konkrétnym obsahom, kedy súčasťou žalobného petitu bude aj text zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/1875/2005). S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 445/2016 zo dňa 28. 6. 2016 (podľa ktorého pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle súd nemôže na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy nič meniť, dopĺňovať, či upresňovať) a vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa neoprávnene domáhal celého spoluvlastníckeho podielu, ktorý bol prevedený kúpnyimi zmluvami (hoci mal nárok len na jeho pomernú časť) súd uzavrel, že mu neprislúcha meniť text zmluvy, ktorú naformuloval žalobca, ku ktorej sa domáha nahradenia prejavu vôle žalovanej, a zmeniť tak výšku prevádzaného podielu. Žalobu preto ako nedôvodnú zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil zásadou úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok zákon číslo 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 12. mája 2022 sp. zn. 12Co/12/2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil (s upresnením výroku II. o trovách prvoinštančného konania spôsobom, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením). Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP) a v súvislosti s odvolacími námietkami doplnil nasledovné.

2.1. Žalovaná v roku 2016 nadobudla spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam porušením predkupného práva, čo však nebolo zákonom stanoveným spôsobom napadnuté. V čase uzavretia kúpnych zmlúv v roku 2018 patrilo predkupné právo k prevádzaným spoluvlastníckym podielom tak žalobcovi, ako aj žalovanej (tejto od roku 2016 do roku 2020), ktorí sa o výkone predkupného práva nedohodli a preto mali nárok len na pomernú časť prevádzaného podielu.

2.2. Ak žalobca, ktorého predkupné právo kúpnyimi zmluvami z roku 2018 porušené bolo, ich relatívnu neplatnosť nenamietol, ale podal žalobu o nahradenie prejavu vôle a v zmluve (vo vzťahu ku ktorej sa domáhal nahradenia prejavu vôle) uviedol nesprávnu veľkosť prevádzaného podielu, žaloba musela byť zamietnutá, pretože v konaní o nahradenie prejavu vôle súd nemôže sám nič na podstatných náležitostiach budúcej zmluvy meniť (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 445/2016). V súvislosti s odvolacou námietkou o nevykonaní navrhnutého dôkazu (lustráciou prípadných konaní z porušenia predkupného práva) odvolací súd konštatoval, že žalobca nepreukázal ako opomenutie vykonania tohto dôkazu mohlo ovplyvniť jeho prípadný procesný úspech. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie. Nesprávne právne posúdenie vzhľadom žalobca v otázke, v akom rozsahu má žalobca právo pri nahradení prejavu vôle, v dôsledku porušenia zákonného predkupného práva k nehnuteľnosti, na vykúpenie spoluvlastníckeho podielu. Nesprávne podľa názoru žalobcu bola posúdená aj otázka možnosti zásahu súdu do petitu žaloby o nahradenie prejavu vôle, v tom smere, že nie je možné priznať žalobcovi i menší spoluvlastnícky podiel, na ktorý má žalobca nárok.

3.1. Dovolateľ namietal, že sudy nižšej inštancie považovali žalovanú za oprávnenú z predkupného práva

(teda, že aj žalovanej prislúchalo právo na vykúpenie podielov). Žalovaná síce bola podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností, ale na základe porušenia predkupného práva žalobcu (v súdnom konaní sp. zn. 11C/27/2019 sa žalobca voči žalovanej domáhal nahradenia prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu, z dôvodu porušenia predkupného práva, pričom konanie bolo zastavené, keďže žalovaná mimosúdne žalobcovi podiel odpredala). Ustanovenie § 140 veta druhá Občianskeho zákonníka sa podľa dovolateľa týka práva oprávnených podielových spoluvlastníkov na pomerný výkup podielov. Nie všetci podieloví spoluvlastníci sú však oprávnenými spoluvlastníkmi (žalovaná uzatvorila viacero zmlúv o prevode vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, ktoré žalobca postupne napadol na súde). Priznanie práva na pomerné vykúpenie podielov žalovanou (zohľadnením jej nezákonne nadobudnutého spoluvlastníckeho podielu), by znemožnilo naplniť účel predkupného práva, spočívajúci v zabránení vstupu tretím osobám do spoluvlastníckych vzťahov, pokiaľ si to ostatní podieloví spoluvlastníci neželajú. V posudzovanej veci nároky z predkupného práva mohli spoluvlastníci uplatniť najneskôr dňa 27. 10. 2021, pričom žalobca bol jediný, ktorý si nárok platne uplatnil. Všetkým ostatným podielovým spoluvlastníkom zanikli.

3.2. Záverom žalobca namietal i právne posúdenie, že súd nemôže zasahovať do petitu žaloby o nahradenie prejavu vôle, zmenšením spoluvlastníckeho podielu, ktorý podľa súdu prislúcha žalobcovi z porušeného predkupného práva (súd nemôže zamietnuť žalobu o nahradenie prejavu vôle len v dôsledku nesprávneho výpočtu rozsahu práva na vykúpenie podielu, pokiaľ je nárok v základe daný).

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol, alternatívne dovolanie zamietol. Prvý dovolací dôvod podľa jej názoru nebol daný, keďže porušenie procesných práv nebolo v dovolaní konkretizované (v dovolaní žalobca nevymedzil v čom spočíva vada podľa § 420 písm. f) CSP). Pri samotnom riešení sporu sa odvolací súd neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe a právna otázka už bola v praxi vyriešená. Žalobca sa domáha nahradenia prejavu vôle k nehnuteľnostiam vo výške celého spoluvlastníckeho podielu žalovanej, pričom k úprave žalobného petitu nedošlo, a to ani vo vzťahu k úprave ostatných náležitostí kúpnej zmluvy, nadväzujúcich na výšku podielov, akými je aj kúpna cena. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/91/2008 z 12. mája 2009, podľa záverov ktorého za nesprávny je potrebné považovať názor, že v prípade, ak spoluvlastník, ktorý svoj nárok z porušenia predkupného práva neuplatnil, tak ďalší dotknutý spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, sa môže domáhať uplatnenia svojho predkupného práva aj nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, t.j. celého podielu zodpovedajúceho predmetu prevodu. V prípade porušenia predkupného práva sa spoluvlastník nemôže bez dohody s ostatnými spoluvlastníkmi o výkone predkupného práva, domáhať prevodu celého podielu, pokiaľ ostatní spoluvlastníci zostávajú pasívni v obrane svojich práv. Spoluvlastník, ktorý sa domáha svojho nároku, má právo len na pomernú časť podielu a nadobúdateľovi pripadá len taký spoluvlastnícky podiel, ktorý by inak patril tým spoluvlastníkom, ktorí by sa prevodu nedomáhali. Pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle, podľa názoru žalovanej, súd nemôže nič na podstatných náležitostiach zmluvy meniť, dopĺňovať či upresňovať. Ak by súd zasiahol do žaloby a upravil výšku spoluvlastníckeho podielu, zmluva by nevychádzala z prejavenej vôle žalobcu, z jeho ponuky adresovanej žalovanej. Žalobca prejavil záujem o celý podiel, ktorý nadobudla žalovaná a určitosť prejavu vôle musí byť daná vymedzením predmetu prevodu, ako aj jeho ceny. O žalobe požadujúcej uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu určitého obsahu uvedeného v návrhu, môže súd rozhodnúť len tak, že návrhu úplne vyhovie alebo ho zamietne. Nemôže modifikovať a určovať obsah zmluvy pre obidve zmluvné strany (t.j. meniť podstatné náležitosti kúpnej zmluvy).

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421

CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu je daná právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a určovať koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti.

8. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (porov. napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

9. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), pri dovolaní, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie vecí (§ 432 ods. 1 CSP).

10. Žalobca namietal existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania vecí (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. V posudzovanej veci žalobca so svojimi výhradami k právnym záverom odvolacieho súdu a so svojou polemikou s právnymi názormi odvolacieho súdu, na ktorých spočíva napadnutý rozsudok, spája presvedčenie, že odvolací súd (svojím procesným postupom) zasiahol do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) tu však žalobca nenamieta procesné chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany prvoinštančného a odvolacieho súdu; celkom zreteľne tvrdí a namieta, že sú nesprávne právne závery týchto súdov a že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení sporu. Podľa jeho názoru súdy nesprávne považovali žalovanú za oprávnenú z predkupného práva, pretože ho porušila ona sama, v dôsledku čoho jej neprislúchalo právo na vykúpenie podielov, pričom zamietnutie žaloby v dôsledku nesprávneho rozsahu práva na vykúpenie podielov, nie je možné, ak je základ nároku daný.

15. Veľký senát občianskoprávneho kolégia v rozhodnutí sp. zn. 1VCdo/2/2017 pripomenul, že najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Vysvetlil, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Podľa právneho názoru veľkého senátu nie je ani po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, na čom zotrval aj judikát R 24/2017.

17. Je potrebné dodať, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu obsahuje náležitosti v zmysle § 393 CSP a odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súdu uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalobcu v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP dovolací súd skúmal, či žalobca v dovolaní identifikoval takú právnu otázku, na vyriešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (riešenie, ktorej viedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), či vymedzil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré namieta nesprávnosť právneho riešenia odvolacieho súdu. Len s obsahom rozhodnutia odvolacieho súdu korešpondujúce označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), alebo či táto otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP).

20. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Relevanciu podľa citovaného ustanovenia má teda len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 433 a § 432 ods. 2 CSP) a pri ktorej s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu súčasne platí, že ak by

bola vyriešená správne, sudy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

21. Dovolací súd posudzujúc dovolanie žalobcu podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), z vymedzenia právnej otázky i dovolacieho dôvodu a vyhodnotením textu dovolania ako celku konštatuje, že podstata dovolacej argumentácie žalobcu spočívala vo vyriešení otázky, či je osobou oprávnenou z predkupného práva podľa § 140 Občianskeho zákonníka spoluvlastník, ktorý nadobudol vlastnícke právo na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou jeho relatívnu neplatnosť.

22. Vo vzťahu k žalobcom vymedzenej právnej otázke dovolací súd konštatuje, že ide o otázku, ktorá už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, preto z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie prichádza do úvahy posúdiť, či sa odvolací súd pri jej riešení neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP). Dospel k záveru, že tomu tak nie je.

23. Podľa § 140 Občianskeho zákonníka ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, iba že ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

24. Podľa § 40a veta prvá Občianskeho zákonníka ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, § 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá.

25. Podľa § 603 odsek 3 Občianskeho zákonníka ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.

26. Základné princípy predkupného práva spoluvlastníkov v zmysle ustálenej judikatúry (R 5/2022) spočívajú najmä v tom, že predkupné právo a/ vyplýva priamo zo zákona, b/ má vecnú povahu, t. j. vzťahuje sa k veci, s ktorou prechádza na nadobúdateľa, c/ je časovo neobmedzené, d/ vzniká až vtedy, keď povinná osoba reálne chce vec predať alebo darovať, e/ netýka sa prevodov na blízke osoby, f/ nemá žiadny vplyv na užívanie veci, t. j. vlastníik môže neobmedzene realizovať všetky oprávnenia, ktoré mu ako vlastníkovi prináležia (napr. zaťaženie nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom).

27. Predkupné právo vzniká priamo zo zákona a predpokladom jeho vzniku je existencia spoluvlastníctva určitej veci bez ohľadu na to, na základe akého právneho dôvodu spoluvlastníctvo vzniklo.

28. Ďalším nevyhnutným predpokladom je záujem spoluvlastníka previesť svoj spoluvlastnícky podiel na osobu, ktorá nie je pre spoluvlastníka blízkou osobou. Práva a povinnosti z právneho vzťahu zákonného predkupného práva v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka sa stávajú aktuálnymi (vznikajú) až okamihom, keď jeden zo spoluvlastníkov sa rozhodne svoj podiel scudziť a vykonať jeho prevod na inú než blízku osobu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/48/2009).

29. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/56/2009 vyslovil tiež záver, že ak povinná osoba z predkupného práva (predávajúci spoluvlastník) neponúkla vec oprávnenej osobe (žalobcovi) ku kúpe, hoci to bolo jej zákonnou alebo zmluvnou povinnosťou, a vec predá tretej osobe (žalovanej), nemá to za následok neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi povinnou osobou (predávajúcim spoluvlastníkom) a treťou osobou (žalovanou) len preto, že nebolo rešpektované predkupné právo (výnimku by za platného právneho stavu mohli tvoriť len prípady podľa § 140 Občianskeho zákonníka v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka, za predpokladu, že by sa oprávnená osoba dovolala relatívnej neplatnosti).

30. V rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/136/2009 najvyšší súd konštatoval, že právny úkon, ktorý má vadu majúcu za následok jeho tzv. relatívnu neplatnosť v zmysle ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka, sa považuje za platný (so všetkými právnymi dôsledkami z neho vyplývajúcimi), pokiaľ ten, na ochranu ktorého je dôvod neplatnosti právneho úkonu určený (oprávnená osoba), sa neplatnosti nedovolá. Ak sa

oprávnená osoba relatívnej neplatnosti právneho úkonu dovoľá, je právny úkon neplatný od svojho začiatku (ex tunc). To platí i tam, kde na základe tohto relatívne neplatného právneho úkonu vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností vecné právo. Pri dovolaní sa neplatnosti ide o jednostranný právny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi právneho úkonu, resp. všetkým účastníkom právneho úkonu, ak ten, kto sa dovoľáva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu. Dôjdením dovolania sa neplatnosti ostatným účastníkom právneho úkonu sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti. Bez dovolania sa relatívnej neplatnosti je právny úkon platný a súd či iný orgán právnej ochrany bez tohto jednostranného právneho úkonu nemôže z úradnej povinnosti prihliadnuť na relatívnu neplatnosť (napríklad správa katastra je zásadne povinná, ak niet dovolania sa relatívnej neplatnosti, povoliť vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bez ohľadu na to, že právny úkon je relatívne neplatný).

31. V súlade s týmito závermi postupoval aj odvolací súd, ktorý posudzoval nadobudnutie spoluvlastníckeho práva žalovanej v roku 2016, na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou vznik nárokov zo zákonného predkupného práva (§ 140 Občianskeho zákonníka). Dospel k záveru, že nebol daný žiaden dôvod pre ktorý by bolo možné uprieť žalovanej postavenie oprávneného podielového spoluvlastníka (so všetkými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi), keďže nadobudnutie spoluvlastníckeho práva žalovanou nebolo zákonným spôsobom napadnuté (§ 40a Občianskeho zákonníka). Ak nebola relatívna neplatnosť uplatnená, právny úkon vyvolá rovnaké právne následky ako právny úkon, ktorý nie je postihnutý žiadnou vadou.

32. Spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva (§ 140 Občianskeho zákonníka), má pri porušení jeho predkupného práva na výber, či a/ sa bude na súde domáhať určenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu (§ 40a Občianskeho zákonníka), b/ sa bude domáhať voči nadobúdateľovi, aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok, c/ sa uspokojí s tým, že mu zostáva zachované predkupné právo, avšak už voči nadobúdateľovi (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/239/2012).

33. Nebolo v konaní sporným, že žalobca ako oprávnený spoluvlastník, preferujúci druhú alternatívu, sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorým žalovaná nadobudla v roku 2016 spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam, nedovolal (žalobou na súde v konaní pod sp. zn. 11C/27/2019 sa domáhal nahradenia prejavu vôle voči nadobúdateľovi, teda žalovanej, ktorá mu v roku 2020 nehnuteľnosti, nadobudnuté porušením predkupného práva, odpredala).

34. Pokiaľ pri zmluvnom predkupnom práve (§ 602 až § 606 Občianskeho zákonníka) ide o právo spojené iba s osobou oprávneného, v prípade zákonného predkupného práva podielových spoluvlastníkov (§ 140 Občianskeho zákonníka) ide o vecné právo, ktoré je späté so spoluvlastníckym podielom. Aj po právnom úkone porušujúcom predkupné právo podielového spoluvlastníka, stáva sa nadobúdateľ preveďeného podielu ex lege nielen podielovým spoluvlastníkom spoločnej veci, ale zároveň aj osobou oprávnenou (a tiež povinnou) z predkupného práva, viazaného na spoluvlastnícky podiel. V dôsledku prevodu spoluvlastníckeho podielu prechádzajú teda na nadobúdateľa nielen oprávnenia pôvodného spoluvlastníka, vyplývajúce z vlastníctva (t.j. oprávnenie vec v rozsahu spoluvlastníckeho podielu držať, disponovať s ňou, užívať ju a požívať z nej úžitky), ale aj oprávnenia vyplývajúce z predkupného práva.

35. Správnosť výkladu podľa predchádzajúcich odsekov možno podprieť aj argumentom, podľa ktorého ak by relatívna neplatnosť právneho úkonu mala mať za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorým účastník relatívne neplatného právneho úkonu do dovolania sa relatívnej neplatnosti oprávnenou osobou, previedol svoje vlastnícke právo (nadobudnuté na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou relatívnu neplatnosť) na tretiu osobu, potom by ochrana právnej istoty tretích osôb, zaručená v ustanovení § 40a veta prvá Občianskeho zákonníka slovami „právny úkon sa považuje za platný“, minula svoj účel. Prakticky by sa totiž nemohla uplatniť (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/221/2010).

36. Podstata relatívnej neplatnosti právneho úkonu v zmysle citovaného ustanovenia § 40a veta prvá Občianskeho zákonníka spočíva v tom, že právny úkon, u ktorého je daný dôvod relatívnej neplatnosti, vznikol, od začiatku existuje, považuje sa za platný, a teda aj vyvolá právne účinky, pokiaľ sa ten, na koho ochranu je relatívna neplatnosť stanovená, neplatnosti právneho úkonu nedovolal. V právnej teórii bol vyslovený názor, podľa ktorého relatívnu neplatnosť možno chápať ako platnosť pod rozvázovacou podmienkou. Takéto chápanie relatívnej neplatnosti má vplyv aj na právne postavenie tej osoby, ktorá vec nadobudla od účastníka relatívne neplatného právneho úkonu. Ak ten, kto nadobudol vlastnícke právo na základe právneho úkonu postihnutého vadou zakladajúcou jeho relatívnu neplatnosť, do doby dovolania sa relatívnej neplatnosti získanú vec ďalej previedol, disponoval ako vlastník so svojou vecou oprávnene, až do dovolania sa relatívnej neplatnosti právny úkon má účinky, teda aj účinky prevodu vlastníctva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/221/2010).

37. Aj napriek tomu, že oprávnený spoluvlastník má možnosť výberu z vyššie uvedených právnych možností (odsek 31. tohto rozhodnutia), ich kumulácia je vylúčená (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/91/2008). V prípade rôznych súdnych žalôb musí súd vždy uprednostniť riešenie neplatnosti právneho úkonu, s ktorým *expressis verbis* počíta aj samotný zákonodarcu v § 40a Občianskeho zákonníka. Ostatné spôsoby nápravy odvodené od porušenia zmluvného predkupného práva predstavujú len komplementárny (individuálny) spôsob ochrany oprávneného vlastníka. Dokonca v prípade žaloby o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa pri prevode spoluvlastníckeho podielu za porušenie predkupného práva, je možné aj odstúpenie od zmluvy, keďže jej platnosť a právne účinky zostávajú zachované (R 5/2022).

38. Aj podľa ústavnoprávnej judikatúry (I. ÚS 131/2018) ak sa oprávnení spoluvlastníci pri porušení predkupného práva nedovoľovali neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka a domáhali sa (len) nadobudnutia prevedeného spoluvlastníckeho podielu podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ide o situáciu, keď platnosť zmluvy a jej právne účinky zostávajú zachované, čo samo osebe zakladá jednak právnu možnosť odstúpenia od takejto zmluvy a jednak možnosť uplatňovať zostávajúce nároky plynúce z porušenia predkupného práva, vrátane oprávnenia domáhať sa nadobudnutia (odkúpenia) spoluvlastníckeho podielu za rovnakých podmienok, za akých došlo k jeho prevodu.

39. Odvolací súd sa vo svojom právnom závere od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení dovolacej otázky neodchýlil. V plnom rozsahu zohľadnil základné východiská pre posudzovanie predpokladov vzniku zákonného predkupného práva (§ 140 Občianskeho zákonníka) a tieto aplikoval na osobitosti konkrétneho prípadu. Dospel k záveru, že v čase prevodov spoluvlastníckeho práva kúpnyimi zmluvami v roku 2018 (odsek 1. tohto rozhodnutia), nielen žalobcovi, ale nepochybne aj žalovanej patrilo zákonné predkupné právo spoluvlastníka, ktorí sa o výkone predkupného práva nedohodli a preto mali obidvaja nárok len na pomernú časť prevádzaného podielu.

40. Dovolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že právne závery odvolacieho súdu znamenali popretie elementárneho účelu predkupného práva, spočívajúceho v zabránení vstupu tretej osoby do spoluvlastníckych vzťahov. Odvolací súd v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, na základe vykonaného dokazovania, posúdil právne dôsledky nevyužitia možnosti žalobcu dovoliť sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, voľbou iného nároku z porušenia predkupného práva (žalobou o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu), s ktorým sa spájajú iné právne následky. Dovolateľom nastolená kategorizácia dvoch skupín podielových spoluvlastníkov (využitím kritéria nadobudnutia spoluvlastníctva porušením alebo dodržaním predkupného práva), nezodpovedá podstate relatívnej neplatnosti právneho úkonu (viď odseky 33. až 35. tohto rozhodnutia). V súvislosti s poukazom dovolateľa na zánik práva žalovanej, je potrebné vychádzať z vyššie uvedených záverov o vzniku a trvaní zákonného predkupného práva (v čase prevodov v roku 2018) u žalobcu, ako aj žalovanej, ktorá ako oprávnená z predkupného práva nadobudla prevádzaný podiel (nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu).

41. Nad rámec uvedeného dovolací súd uvádza, že v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 6Cdo/83/2021 zo 7. februára 2024 bol vyslovený záver, že za správny treba považovať názor prezentovaný v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/91/2008 a 8Cdo/124/2018, za nesprávny naopak názor vyslovený takpovediac iba „na dôvažok“ vo veci sp. zn. 7MCdo/1/2013 a jediným možným výsledkom takýchto úvah bolo konštatovanie nedôvodnosti dovolania, sledujúceho zvrátenie stavu zamietnutia žaloby, ktorou sa požadovalo také nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu, získaného za cenu porušenia predkupného práva, pri ktorom by sa žalobca ako jeden zo spoluvlastníkov uplatňujúci nároky z predkupného práva, mal stať nadobúdateľom celého spoluvlastníckeho podielu (porov. tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 493/2024).

42. Dovolačí súd nezistil pokiaľ ide o prvú dovolaciu otázku, že v danej veci došlo k naplneniu niektorého z dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená), ako ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (pri riešení právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Dovolanie v posudzovanej veci preto smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, v dôsledku čoho najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné.

43. Z obsahu spisu v prejednávanej veci súčasne vyplýva, že odvolací súd rozhodoval na základe odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom žalobca namietal nesprávne právne posúdenie, priznaním práva žalovanej na pomerné vykúpenie podielov, keďže sa stala spoluvlastníčkou nehnuteľností na základe porušenia predkupného práva, pričom nároky z predkupného práva bolo možné uplatniť najneskôr 27. 10. 2021 a žalovanej právo na pomerný výkup podielov zaniklo. Namietané bolo tiež nevykonanie dôkazného návrhu na lustráciu súdnych konaní. Žalobca tak uplatnil v dovolaní aj úplne inú a novú argumentáciu než tú, ktorú uplatnil v odvolacom konaní, formulovaním právnej otázky či môže súd v konaní o uloženie povinnosti prejavu vôle, nahradiť prejav vôle vo vzťahu k nehnuteľnostiam v nižšom rozsahu spoluvlastníckeho podielu, namiesto žalobným petítom požadovaného, na ktorý mal žalobca nárok.

44. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska, teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z obsahového hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli na základe jeho odvolacej argumentácie meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania.

44.1. Všeobecne princíp subsidiarity vychádza z toho, že najlepšie postaveným k plneniu úloh sú najnižšie články hierarchie súdov; vyššie články systému zasahujú len vtedy, kedy už prípad nemôže byť riešený na úrovni článku nižšieho. Ide o všeobecný princíp organizácie celej spoločnosti a súdnictva osobitne.

44.2. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy, už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne). Hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti.

44.3. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom dovolateľ uvedenú námietku zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania neuplatnil v odvolacom konaní v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky

preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu (za preskúmanie odvolacej argumentácie odvolacím súdom, nemožno považovať zopakovanie záveru súdu prvej inštancie odvolacím súdom, ktorého správnosť nebola odvolateľom namietaná).

44.4. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

44.5. Obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

44.6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali súdy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním).

45. Je potrebné dodať, že v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/20/2021 sa najvyšší súd zaoberal aj otázkou, či môže súd v konaní o uloženie povinnosti prejavu vôle, nahradiť prejav vôle vo vzťahu k nehnuteľnosti v nižšom rozsahu (namiesto požadovaného), modifikovaním aj s tým súvisiacej kúpnej ceny. Keďže na vydanie rozsudku ukladajúcemu povinnosť prejavu vôle (§ 229 CSP) sú stále použiteľné tie rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 a neboli legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou prekonané, najvyšší súd vychádzal zo záverov Cpj 237/81 uverejnených v Zborníku IV. Najvyššieho súdu ČSSR str. 381, že o žalobe žiadajúcej uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu určitého obsahu uvedeného v žalobe, môže súd rozhodnúť len tak, že návrhu celkom vyhovie, alebo ho zamietne. Nemôže však sám obsah zmluvy modifikovať. Nejde tu však v prípade opačného postupu o porušenie zákona v ustanovení § 153 ods. 2 OSP (teraz § 216 ods. 2 CSP), ale v ustanovení § 161 ods. 3 OSP (§ 229 CSP). Ak je žalobný petít vo vzťahu k jednému z nárokov na uloženie povinnosti prejavu vôle perfektný, čo je dané určitosťou písomného prejavu vôle, ktorý nevzbudzuje dôvodné pochybnosti o jeho obsahu, vymedzenia predmetu prevodu a ceny, neprichádza do úvahy zamietnutie celej žaloby, ale iba tej časti žaloby, ktorá sa vzťahuje k druhému nároku na uloženie povinnosti prejavu vôle, vyžadujúcej modifikáciu obsahu zmluvy v dôsledku kolízie požadovaného ideálneho podielu a prislúchajúceho podielu.

46. Z týchto dôvodov dovolací súd nepovažoval uplatnený dovolací dôvod vo vzťahu k druhej dovolacej otázke podľa § 421 písm. a), b) CSP za opodstatnený a dovolanie odmietol, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP.

47. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

48. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.